

- ¹Tataka.—Ko te whiti tuatahi nei kaore i roto i nga pukapuka a Hori Kerei ma. Na toro Iwikau o Rangitikei, he uri na Te Heuheu, i tuhituhi mai, a na Te Taite i whakamarama.
- ²Pipiri.—Ko te makariri, ko te wa o te huka, Te tikanga, i te mamaoa o te huka. Ka haere ka awatea ka puta te kohu, ara te korohu o te huka.
- ³Kawau aroarotea.—He tohu mate, kua whakamaramatia i runga nei.
- ⁴Tiria atu.—Tapaea atu he whakahere.
- ⁵Whakakateatia.—Wehewehea.
- ⁶Ika huirua.—Mo te tangata i patua ki roto i te riri.
- ⁷O riri.—He toa hoki a Te Heuheu. Kei te piriti i Tokaanu he puta nana, ko Te Riri-ka-wareware te ingoa; a he ingoa ano hoki no tetahi rakau, he pouwhenua.
- ⁸Nga rake manawa.—He otaota kei Waihi e tu ana. Kei te taha tika o Taupo i tua atu o Waihi nga ana, nga putiki a Te Heuheu e whakamanawa ai, e karakia ai. Kei reira hoki a Pungarehu, he kainga no nga Heuheu.
- ⁹Pungarehu.—Kua whakaaturia i runga ake nei.
- ¹⁰Uenuku.—He atua.
- ¹¹Komako.—Ki M. 124 e penei ana "Te toka tu moana i Taupo ko ko anake." Ki M.M. 209 e penei ana "Koheko," a ki te S2. 60 he "Kohiko." E ki ana a Te Taite ko ta Ngati-Tuwharetoa e waiata ana "Komako." He manu te komako; ka tangi ana i te awatea, ka tangi tetahi i konei; ka tangi tetahi i kora; na, i te po ka tangi ko tetahi anake, ka kiia ko tera te toa.
- ¹²Tokona.—Ki etahi "tiua."
- ¹³Mamae.—Ki etahi "aroha."
- ¹⁴Koe ika.—Ki etahi "koe me he ika," "me he ika."
- ¹⁵Na te atua.—Ki etahi "na Kahukura."
- ¹⁶I te tiepa.—Ki etahi e mahue ana enei kupu. Ko te tiepa he rakau i hangaia hei whata, hei iringa mo nga kai ma te atua.
- ¹⁷Titapu maroro.—He manu. Ko te maroro he hau. Ko te tikanga ko te parirau nana te hau i kape.
- ¹⁸Anu.—Ki etahi he "hau," engari e ki ana a Te Taite ko te "anu" te mea tika. Ko te kopata he tomairangi.
- ¹⁹Whakararawetia.—I meatia hei mahi.
- ²⁰Apaapatu.—He patutu.
- ²¹"Ati-Tu.—Ngati-Tuwharetoa.
- ²²"Ati-Rangi.—Ngati-Te-Rangiita, ko te Hikuwai e noho ra i te takiwa o Oruanui.
- ²³Mata uraura.—He karakia makutu hei toro i nga huarahi, hei makutu atu.
- ²⁴Tai-toru.—Kei te moana te tai; na kei nga tapa o nga one ka haere mai te wai ka karekare mai ki nga tahataha ki te one.
- ²⁵O he.—Ki etahi he ingoa kainga ko "Ohe"; engari e ki ana a Te Taite kei te he, ko tona tikanga ko nga he.

62.—HE WAIATA AROHA MO TE HEUHEU TUKINO (I.) ARA TE HEUHEU HEREA.

*Na RANGIAHO. (Ngati-Tuwharetoa).
Na Te Taite Te Tomo i whakamarama.*

Ko Rangiaho te wahine matua a Te Heuheu mona ra te tangi i te waiata nama 61. Ko te take o te waiata mo te moenga o Te Heuheu i tetahi atu wahine. Ka pouri a Rangiaho, ka tarona i a ia.

Kei "Nga Moteatea" e whakamarama ana, "Ko te waiata a Rangiaho, whaea o Te Heuheu mo Te Rauparaha, mo te moenga o Te Heuheu nui i tetahi wahine hou. He tika ko Te Heuheu ano te ingoa o te tama a Rangiaho raua Ko te Heuheu Herea.